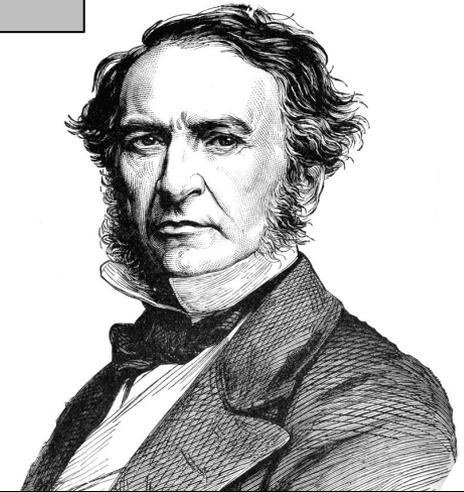

System Partyjny Wielkiej Brytanii

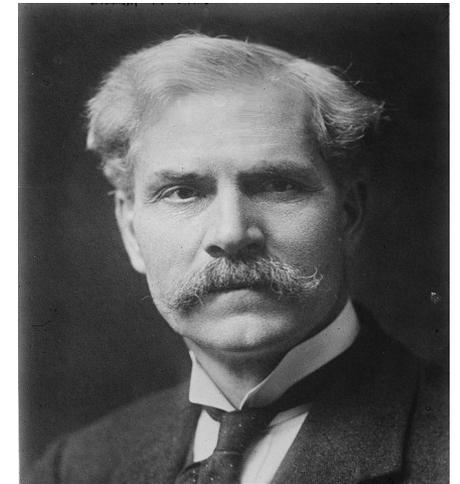

Historia systemu partyjnego Wielkiej Brytanii

--XIX w.- głównymi siłami politycznymi byli konstruktorzy myśli torysów- Partia Konserwatywna oraz liberałowie ;
--29 lutego 1900r.-na konferencji związków zawodowych w Memorial Hall, została założony Komitet reprezentacji Robotniczej, który w 1906r. przyjął nazwę- Partia Pracy, oznaczało to zakwestionowania monopolu liberałów w walce z konserwatystami ;
--Od 1922r. Leburzysci stali się drugą co do siły partią polityczną , nie byli jednak zdolni do utworzenia rządu, przez co system partyjny Wielkiej Brytanii w latach 1922-1939, pozwala nazwać- systemem partii predominującej ;
--W 1945r. Partia Pracy po raz pierwszy sformułowała samodzielnie jednopartyjny gabinet, premierem C.R. Attlee.

William E.
Gladstone

James Ramsay

McDonald

- W latach 1939-1945 wchodziła w skład tzw. gabinetu wojennego, tworzącego jedyną w historii brytyjskiego parlamentaryzmu „wielką koalicję”
- Lata 80. i większa część lat 90. był to okres dominacji konserwatystów, którzy nieprzerwanie tworzyli gabinet przez 18 lat
- Laburzyści powrócili do władzy, pod wodzą Tony’ego Blaira, w 1997r.
- Odsetek głosów oddawanych na obydwie partie od początku lat 70., regularnie spada --Znaczny spadek poparcia dla Partii Pracy w latach 80., spowodował, że większość autorów skłaniała się do stwierdzenia, że w latach 1979-1997 mamy do czynienia z systemem partii predominującej, umożliwiającym konserwatystom swobodę realizacji polityki

Poparcie dla głównych sił

politycznych:

Partia	1983	1987	1992	1997
Konserwatyści	42,4	42,3	41,9	30,7
Partia Pracy	27,6	30,8	34,4	43,3
Liberałowie	13,8	22,6	17,8	16,8

Właściwości dwupartyjności systemu partyjnego zachowane do dziś

- Liczba partii ograniczona do dwóch mających możliwość sprawowania rządów;
- Wymienność między nimi w sprawowaniu rządów i funkcji opozycji rządowej;
- Stabilność rządów;
- Formowanie gabinetów monopartyjnych.

Dominacja tych dwóch wielkich partii w obecnym układzie utrzymuje się od roku 1922, kiedy liberałowie utracili status wielkiej partii na rzecz Partii Pracy, stało się to na skutek rotacji międzypartyjnej.

Mechanizm napędzany przez te dwie partie często określany jest jako pionowy bądź polityczny podział władzy.

Niektórzy uważają, że system dwupartyjny jest jednym z niepisanych konwenansów konstytucyjnych.

Czynniki oddziałujące na rzecz systemu dwupartyjnego...

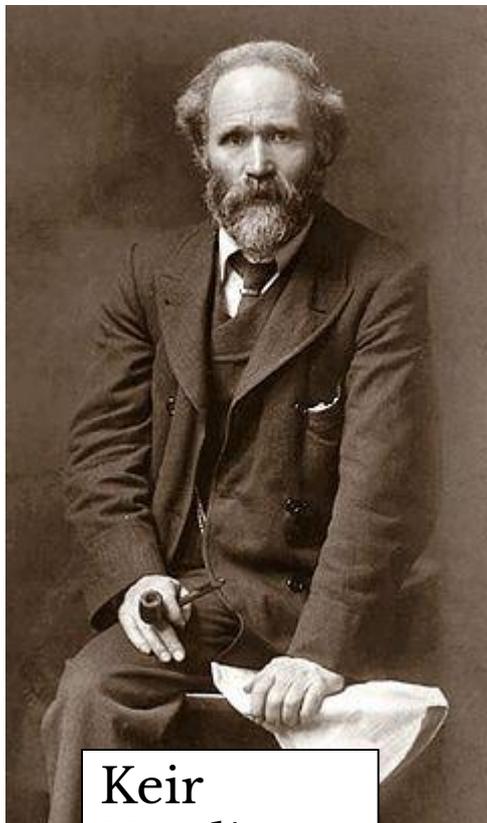
-System wyborczy ;

-Charakter konfliktów społecznych;

- Tradycja.

Partia Pracy (THE LABOUR PARTY)

Keir
Hardie

Należy do rodziny partii utworzonych z inspiracji pozaparlamentarnej, stworzona dla potrzeb reprezentacji parlamentarnej środowisk związkowych. Przełomową datą, jaką się uznaje jest rok 1893, kiedy Keir Hardie utworzył Niezależną Partię Pracy. Cechą wyróżniającą PP od innych partii, jest oryginalna struktura wewnętrzna, porównywana do luźnej koalicji, bądź federacji stowarzyszeń. W strukturze organizacyjnej partii obejmuje ona dwa zasadnicze układy: parlamentarny oraz masową organizację członkowską.

Partia Konserwatywna (THE CONSERVATIVE PARTY)

- Kontynuuje tradycje torysów, jedna z najstarszych partii na świecie
- Gdy dochodziło do kryzysów, partia po każdym z nich podejmowała swoją działalność w odrodzonej formie organizacyjnej na podstawie przewartościowanej platformy programowej
- 1832r. Za sprawa Johna Wilsona Crockera, nastąpiła oficjalna zmiana nazwy partii na „konserwatywna”
- 1834r. Został opublikowany przez Roberta Peela pierwszy dokument partii zwany jako Manifest z Tamworth, będący świadectwem rosnącej roli programu w jej życiu
- Po dotkliwej przegranej w 1945r.-konserwatyści proklamowali doktrynę „nowego konserwatyzmu”, fundamenty wyrażone w 1947r. W dokumencie zwanym „Kartą Przemysłową”, za ideowe credo tej orientacji może uchodzić zdanie R.A.Butlera, że „dobry wykorzystania państwa

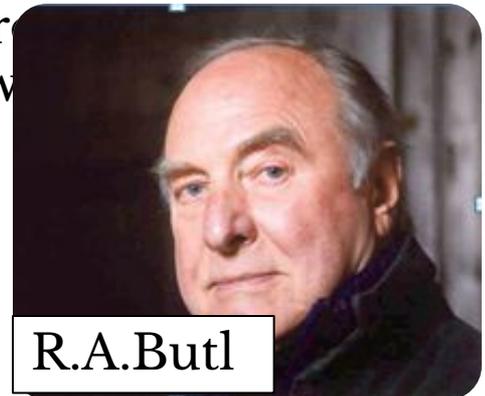
J. W.

Crocker

Robert

Peel

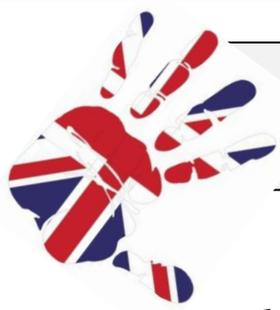

R.A. Butl

er

- Partia Konserwatywna pod względem organizacyjnym , reprezentuje typ scentralizowany.
- Wiele reguł normujących organizację i procedurę funkcjonowania ważnych ogniw partyjnych ma charakter zwyczajów, bądź konwenansów co powoduje, że partia ta jest uznawana za partię o słabym stopniu artykulacji formalno-statutowej.
- W strukturze organizacji Partii Konserwatywnej rozwija się działalność organizacji wyspecjalizowanych o zróżnicowanym profilu działania np.. Konserwatywni Związkowcy, Konserwatywne Towarzystwo Medyczne, Konserwatywna Grupa na rzecz Europy, ich zadaniem jest wychowywanie swoich sympatyków w duchu wartości konserwatywnych.
- W tej partii organizacja pozaparlamentarna wypełnia rolę służącej frakcji parlamentarnej.
- Współczesne założenia programowe partii nawiązują do dorobku jednego z dwóch kluczowych nurtów myśli konserwatywnej:

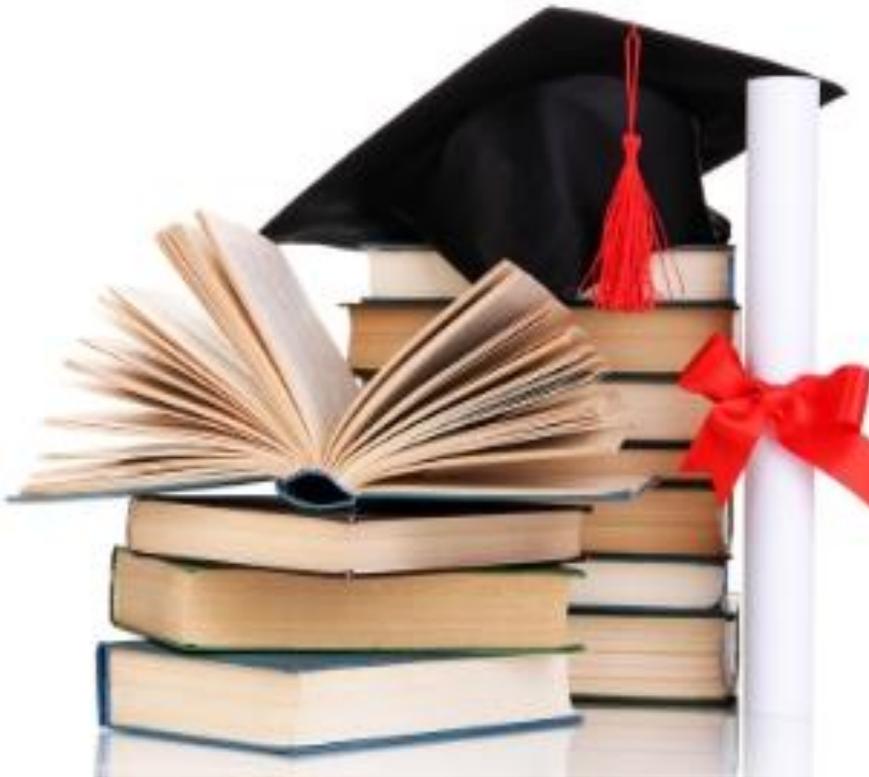

Partie trzecie

- liberałowie, od października 1989r.- Liberalni Demokraci (Liberal Democrats) .
- partie nacjonalistów walijskich- Plaid Cymru-PC (Welsh National Party) .
- partie nacjonalistów szkockich-Szkocka Partia Narodowa (Scottish National Party).
- Od 1973r. -Partia Zielonych (Green Party)
- Front Narodowy powstały w 1966r., skrajnie prawicowy .
- W listopadzie 1991r. Powstała partia Demokratycznej Lewicy (Democratic Left), na bazie partii komunistycznej.

Wnioski

System partyjny w Wielkiej Brytanii działa sprawnie, zajmując się m.in. płaszczyzną konfrontacji programów partii politycznych i wymiany poglądów, jest forum kształtowania opinii publicznej i kultury politycznej oraz mechanizmem wyłaniania i zmiany ekip rządzących oraz potwierdzania prawomocności (legitymizacji) istniejącej władzy państwa, a historia pokazuje, że obecność dwóch dominujących partii pozwala na sprawne funkcjonowanie rządu, który doba o silną pozycję Wielkiej

Brytanii w świecie

Bibliografi

a:

1.A. Zięba, Zagadnienia systemu dwupartyjnego w Wielkiej Brytanii, [w:] Współczesne systemy partyjne w wybranych państwach europejskich , red. M. Grzybowski, A. Zięba , Kraków 2004, s.13-39.

2.A.Antoszewski, System partyjny Wielkiej Brytanii, [w:] Encyklopedii politologii, t.,s.295-296.

3.W.Sokół, Partia Pracy, [w:] Encyklopedii politologii...,s.158-160.

4.E.Gdulewicz,W.Kręcisz, Ustrój polityczny w Wielkiej Brytanii, [w:] Ustroje państw współczesnych, pod red. W.Skrzydło, Lublin 2002, s.9-47.

Dziękuję za uwagę